

عنوان مقاله:

نقش سواد رسانه ای در حفظ و ارتقای هویت دینی جوانان

محل انتشار:

فصلنامه حیات طیبه، دوره 6، شماره 20 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

Hasan Najafi Solari - Professor/ Imam Sadegh University

Elahe Hasani - Master of Communication/ Imam Sadegh University

خلاصه مقاله:

سواد رسانه ای در شکل گیری هویت تعاملات انسانی بسیار تأثیرگذار است؛ به طور کلی، فرد هنگامی که به تعامل با دیگری می پردازد، هویت خویش را به عنوان یک عضو جامعه پیدا می کند. از طرف دیگر، با ظهور فناوری های نوین ارتباطی، دگرگونی بنیادینی در معاملات و ارتباطات انسانی ایجاد شد و هویت در بستر تعاملات اجتماعی تعریف شد؛ اما در جهان معاصر که بشر با سیری وصف ناپذیر از جامعه صنعتی به فراصنعتی پا نهاده، در بحث هویت و مباحث اخلاقی و ارزشی سیر قهقراپی پیدا کرده است؛ به طوری که زمینه ظهور و بروز انواع نگرانی ها، ناآرامی های روانی و اجتماعی را در پی داشته است. در این میان، دین در تمدن بشری و هویت بخشی به انسان و جامعه انسانی نقشی اساسی دارد؛ هر چند دین نیز مانند زبان و نژاد شاخه ای از فرهنگ است، ولی می توان دین را اولین منبع هویت بخشی یک جامعه محسوب نمود. از آنجا که انتقال ارزش ها از طریق ارتباطات صورت می گیرد، با ظهور فناوری های جدید نوع ارتباطات نیز دچار دستخوش و دگرگونی های بنیادین می گردد که همین گستردگی ارتباطات بدون داشتن دانشی برای مواجهه هویت دینی، جوانان ایران معاصر را با نوعی بحران مواجه کرده است. به نظر می رسد تنها راه چاره انسان جهت در امان ماندن از این عوارض، این است که گمشده اساسی خود- معنویت و هویت دینی- را هر چه زودتر یافته و به هویت حقیقی خویش پی ببرد؛ البته این کار بدون داشتن علمی برای مواجهه با این وسایل ارتباطی محقق نمی شود؛ چرا که هویت دینی حول محورهایی هم چون مرز جغرافیایی- سرزمین- دین و مذهب، باورها و سنن فرهنگی و زبان مشترک تعریف می شود. از طرف دیگر، دستیابی به جامعه مجازی منجر به اجتماعی شدن بیشتر و سطوح بالاتری از جامعه پذیری می شود؛ لذا نیاز به سواد رسانه ای به عنوان سلاحی برای مقابله با ایدئولوژی و رفتارهای نوپدید کنشگران اجتماعی لازم است. در این پژوهش که بر اساس پرسش اصلی پژوهش مبنی بر این که آیا سواد رسانه ای در حفظ و ارتقای هویت دینی جوانان تأثیرگذار بوده است، با روش مصاحبه توصیفی- تحلیلی انجام یافته است. یافته های پژوهش حاکی از آن است که استفاده از رسانه ها- به ویژه شبکه های اجتماعی مجازی- بدون داشتن دانش و مهارت سواد رسانه ای باعث تغییرات در میزان هویت دینی جوانان شده و با تغییر یا جایگزین شدن عوامل دیگر، معناسازی هویت را دستخوش تغییر نموده اند.

کلمات کلیدی:

هویت دینی جوانان سواد رسانه ای فضای مجازی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1036059>

